

## PROIECT DIDACTIC

### LECȚIE PENTRU DOBÂNDIREA DE NOI CUNOȘTINȚE

**Disciplina:** INFORMATICĂ

**Clasa:** a XI-a, specializarea Matematică – Informatică

**Profesor:** .....

**Unitatea de învățare:** Metode de programare

**Tema:** Metoda de programare **Divide et Impera**

**Tipul lecției:** însușire de noi cunoștințe

**Locul desfășurării:** Laboratorul de informatică

**Nivelul inițial al clasei:**

- elevii și-au însușit noțiunile teoretice legate de recursivitate;
- elevii utilizează și operează corect cu funcțiile și structurile de date alocate static;

**Competență generală:** Elaborarea algoritmilor de rezolvare a problemelor

**Competențe specifice:**

**C1.** Analiza problemei în scopul identificării metodei de programare adecvate pentru rezolvarea problemei

**C2.** Aplicarea creativă a metodelor de programare pentru rezolvarea unor probleme intradisciplinare sau interdisciplinare, sau a unor probleme cu aplicabilitate practică

**C3.** Analizarea comparativă a eficienței diferitelor metode de rezolvare a aceleiași probleme și alegerea celui mai eficient algoritm de rezolvare a unei probleme

**Obiectivul general al lecției:** Aplicarea tehnicilor recursive în rezolvarea de probleme

**Obiective operaționale:**

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

**O1:** să utilizeze corect funcții implementate recursiv;

**O2:** să aplice cunoștințele acumulate în rezolvarea de aplicații practice;

**O3:** să aleagă modlăități diferite de implementare ale rezolvării unei aceleiași probleme;

**O4:** să aplice metoda Divide et Impera în rezolvarea de probleme.

**Obiective educaționale:**

**Obiective cognitive:**

- să utilizeze corect noțiunile teoretice însușite pentru a rezolva aplicații;
- să compare între ele diferite metode de rezolvare

**Obiective afective:**

- să argumenteze anumite situații create în etapele de dezvoltare a unei aplicații;
- să manifeste interes față de problemele propuse și dorința de învățare prin descoperirea proprie a adevărului științific;
- să aprecieze corect soluțiile oferite de ceilalți colegi.

**Obiective psihomotorii:**

- să-și dezvolte gândirea logică, flexibilă, creatoare;
- să-și dezvolte atenția concentrată și spiritul de observație;
- să utilizeze corect noțiunile teoretice însușite.

**Strategii didactice:**

• **Principii didactice:**

- principiul participării active
- principiul asigurării progresului gradat al performanței
- principiul conexiunii inverse.

• **Metode de învățământ:**

- metode de comunicare orală: expunere, conversație, problematizare, algoritmizare, modelare
- metode de acțiune: exercițiul, învățare prin descoperire, prin rezolvare de probleme
- problematizarea prin crearea situațiilor problemă
- conversația de consolidare în toate etapele lecției

• **Forme de organizare:** frontală și individuală

• **Forme de dirijare a învățării:** dirijată de profesor sau independentă

• **Resurse materiale:**

- material bibliografic:

- Tudor Sorin – *Informatică. Manual pentru clasa a X-a. Varianta C++* - Editura L&S Soft, București, 2006
- fișă de probleme
- **Metode de evaluare:**
  - evaluare inițială: întrebări adresate frontal clasei, aplicații practice
  - set de aplicații

### **Momentele lecției:**

#### ➤ **Moment organizatoric:**

- Pregătirea lecției:
  - ✚ întocmirea proiectului didactic
  - ✚ pregătirea setului de întrebări
  - ✚ pregătirea setului de aplicații
  - ✚ pregătirea temei
- Organizarea și pregătirea clasei: verificarea frecvenței
- Captarea atenției clasei:
  - ✚ anunțarea subiectului lecției;
  - ✚ anunțarea obiectivelor urmărite;
  - ✚ anunțarea modului de desfășurare a activității

#### ➤ **Reactualizarea cunoștințelor**

Se desfășoară o scurtă conversație introductivă, reactualizarea cunoștințelor făcându-se apoi treptat, pe măsură ce vor fi întâlnite diverse situații.

Evaluarea în etapa de reactualizare se realizează frontal.

#### ➤ **Transmiterea noilor cunoștințe**

Metoda **Divide et Impera** este o tehnică de programare care se poate aplica problemelor care se pot descompune în alte subprobleme ce pot fi tratate independent, sunt similare cu problema inițială, sunt de dimensiuni mai mici și a căror rezolvare este mai ușoară.

Pot fi identificate trei etape în rezolvarea unei probleme folosind Divide et Impera:

1. **Divide**, descompunerea problemei în două (sau mai multe) subprobleme
2. **Impera**, rezolvarea subproblemelor
3. **Combină** rezultatele parțiale

Divide et impera este o tehnică ce admite atât implementare iterativă cât și recursivă.

Vom utiliza implementarea recursivă a algoritmilor. Astfel, identificăm următoarele situații:

- Am ajuns la o problemă cu o dimensiune ce ne permite rezolvarea problemei;
- Impărțim problema în subprobleme cu scopul de a fi rezolvate ulterior.

### ***1. Maximul dintr-un vector***

Se citește un vector cu n componente, numere naturale. Se cere să se tipărească componenta cu valoarea maximă.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int v[10],n;

int max(int i, int j)
{
    int a, b, m;
    if (i==j) return v[i];
    else
    {
        m = (i+j)/2;
        a = max(i, m);
        b = max(m+1, j);
        if (a>b) return a;
        else return b;
    }
}

int main( )
```

```
{
cin>>n;
for (int i=1; i<=n; i++)
{
cin>>v[i];
}
cout<<max(1,n);
return 0;
}
```

## 2. Căutare binară

Se consideră un vector  $v$  având  $n$  componente, numere întregi, ordonate crescător și o valoare întregă  $x$ . Dacă valoarea  $x$  se găsește printre componentele vectorului  $v$  să se afișeze indicele corespunzător, în cazcontrar să se afișeze mesajul „nu se gaseste”. Numărul de componente  $n$ , cele  $n$  componente ale vectorului  $v$  și valoarea lui  $x$  se citesc de la tastatură.

O parcurgere secvențială în care  $x$  se compară pe rând cu toate cele  $n$  componente ale vectorului reprezintă o abordare simplistă și ineficientă (nu ține seama de faptul că vectorul este ordonat crescător), având complexitatea  $O(n)$ .

O abordare folosind Divide et Impera:

- dacă  $x$  are valoarea componentei aflată pe poziția de indice  $m=(s+d)/2$ , se afișează indicele și se revine din apel (problema a fost rezolvată).
- în caz contrar, dacă nu au fost verificate toate componentele vectorului, atunci problema se descompune astfel:
  - ✓ dacă valoarea  $x$  este mai mică decât valoarea componentei testate (cea de pe poziția din mijloc), înseamnă că  $x$  se poate afla numai pe una din pozițiile din partea stângă, cu indice între  $s$  și  $m - 1$ , se reapelează funcția cu acești parametri;
  - ✓ dacă valoarea  $x$  este mai mare decât valoarea componentei testate (cea de pe poziția din mijloc), înseamnă că  $x$  se poate afla numai pe una din pozițiile

din partea dreaptă, cu indice între  $m+1$  și  $d$ , se reapelează funcția cu acești parametri;

- dacă nu mai sunt alte componente de testat, înseamnă că  $x$  nu se găsește printre componentele vectorului.

Întrucât vectorul este sortat, căutarea se va face în continuarea pasului curent, într-o problemă de dimensiune egală cu jumătatea celei curente. În consecință, complexitatea acestui algoritm va fi mult mai mică decât cea a unei căutări secvențiale, și anume  $O(\log_2 n)$ . Ex: pentru un  $n=2^{10}$ , căutarea se va finaliza după maxim 10 operații și nu 1024 ca în cazul celălalt!

```
#include <iostream>
using namespace std;
int v[100], n,x;

void cauta(int s, int d)
{
    int m = (s+d)/2;
    if (s<=d)
    {
        if (x==v[m])
            cout<<x<<" se gaseste pe pozitia : "<<m;
        else
            if (x<v[m])
                cauta(s,m-1);
            else
                cauta(m+1,d);
    }
    else cout<<"nu se gaseste";
}

int main( )
{
```

```
cin>>n;
for (int i=1; i<=n; i++)
{
    cin>>v[i];
}
cin>>x;
cauta (1,n);
return 0;
}
```

## 2. Căutare binară, #508 – sursa pbinfo.ro

Se dă un vector  $x$  cu  $n$  elemente numere naturale, ordonate crescător, și un vector  $y$  cu  $m$  elemente, de asemenea numere naturale. Verificați pentru fiecare element al vectorului  $y$  dacă apare în  $x$ .

```
#include <iostream>
using namespace std;

int caut(int x[25001],int s,int d,int a)
{
    int mij;
    if(s<=d)
    {
        mij=(s+d)/2;
        if(x[mij]==a)
            return 1;
        if(a<x[mij])
            return caut(x,s,mij-1,a);
        else
            return caut(x,mij+1,d,a);
    }
    else
```

```
        return 0;
    }
int main()
{
    int x[25001],n,m,i,a;
    cin>>n;
    for(i=1;i<=n;i++)
        cin>>x[i];
    cin>>m;
    for(i=1;i<=m;i++)
    {
        cin>>a;
        if(caut(x,1,n,a))
            cout<<1<<" ";
        else
            cout<<0<<" ";
    }
    return 0;
}
```

### ***Activitatea profesorului***

Profesorul va propune elevilor recapitularea cunoștințelor cu ajutorul întrebărilor.

Etape de comunicare a noilor cunoștințe va consta într-o combinație de aplicații practice și scurte definiții.

Pentru fixarea cunoștințelor, profesorul va propune elevilor un set de probleme ce vor fi rezolvate cu Divide et Impera.

### ***Activitatea elevilor***

Elevii ar trebui să răspundă corect întrebărilor adresate lor de către profesor (oral sau la tablă, ori pe calculator). Ei vor îndeplini sarcinile de lucru. Vor lua notițe.

#### **➤ Intensificarea reținerii și asigurarea transferului de informații.**

Se realizează cu aplicații pentru verificarea utilizării corecte a noțiunilor învățate.



➤ **Dirijarea învățării pentru obținerea performanței (tema de lucru – conținutul unei fișe de probleme)**

➤ **Tema pentru acasă**

Tema pentru acasă va fi constituită din problemele care rămân nerezolvate din fișa de lucru.

## **FIȘĂ DE LUCRU DIVIDE ET IMPERA**

Utilizând metoda **Divide et Impera** rezolvați următoarele probleme:

### **1. Produsul a n numere**

Din fișierul de intrare **șir.in**, se citesc:

- ◇ de pe prima linie un număr natural **n**, reprezentând numărul de componente ale unui șir **a**;
- ◇ de pe a doua linie, separate prin spațiu, cele **n** componente ale șirului **a**.

Cerință:

Să se afișeze produsul componentelor șirului citit.

### **2. Verificarea ordinii componentelor unui vector**

Din fișierul de intrare **vector.in**, se citesc:

- ◇ de pe prima linie un număr natural **n**, reprezentând numărul de elemente ale vectorului **a**;
- ◇ de pe a doua linie, separate prin spațiu, cele **n** elemente ale vectorului **a**.

Cerință:

Dacă elementele vectorului **a** sunt ordonate crescător afișați mesajul „ok”, în caz contrar afișați mesajul „Vectorul nu este ordonat”.

### 3. Determinarea celui mai mare divizor comun al elementelor unui șir

Din fișierul de intrare **cmmdc.in**, se citesc:

- ◇ de pe prima linie un număr natural **n**, reprezentând numărul de componente ale unui șir **a**;
- ◇ de pe a doua linie, separate prin spațiu, cele **n** componente ale șirului **a**, numere naturale.

Cerință:

Să se afișeze cel mai mare divizor comun al componentelor șirului citit.

### 4. Verificarea primalității unui număr

Se consideră un număr natural **n**. Afișați un mesaj dacă acesta este prim.

### 5. Suma divizorilor proprii ai unui număr natural

Se dă un număr natural **n**. Afișați suma divizorilor proprii ai acestuia utilizând metoda Divide et Impera.

### 6. Numere pozitive

Se dă un șir de numere întregi. Verificați dacă toate elementele sunt pozitive.